

Dosiahli sme dno, od ktorého sa odrážame

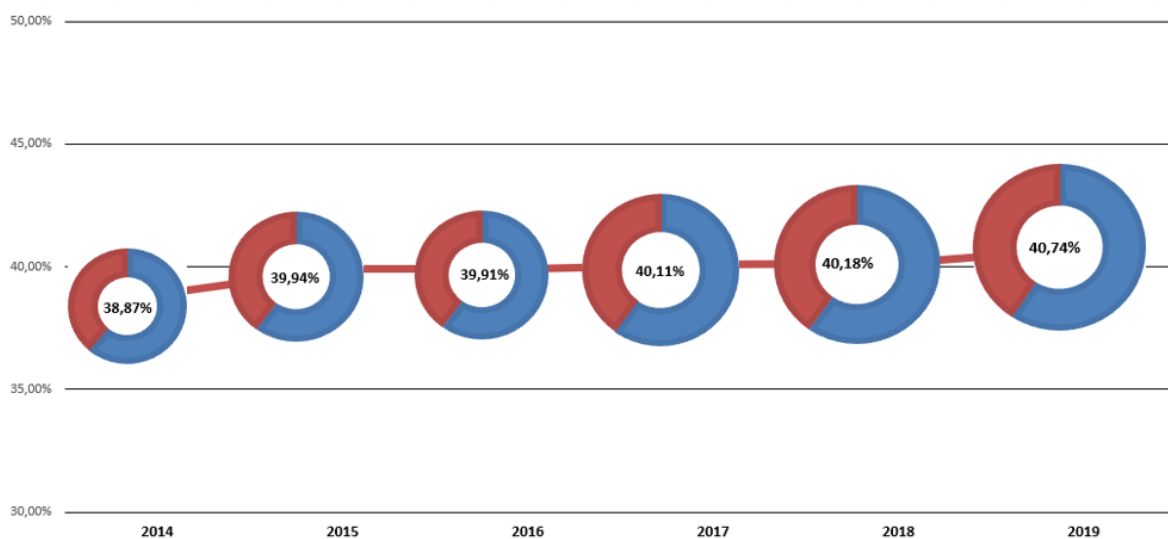
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora v závere minulého roka urobila prieskum zastúpenia potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku v 45 predajniach v 6 obchodných reťazcoch v celej Slovenskej republike.

Celkové vyhodnotenie prieskumu

Podiel zastúpenia potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku vystavených na pulte obchodu v roku 2019 dosiahol výšku 40,74 %. V porovnaní s rokom 2018 ide o nárast vo výške 0,6 %. Vo finančnom vyjadrení znamená tento nárast približne 45 mil. eur. Tento objem finančných prostriedkov by sa za iných okolností vytvoril v iných krajinách a k nám by sa potraviny v tejto hodnote len doviezli.

Porovnanie podielu zastúpenia agropotravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku na pultoch obchodných reťazcov v rokoch 2014 až 2019

Porovnanie podielu zastúpenia potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku vystavených na pulte obchodu vykazuje za posledných 6 rokov iba veľmi pomalý nárast. Najvýraznejší nárast vo výške 1,07 percentuálneho bodu bol zaznamenaný pri porovnaní rokov 2014 a 2015. Vo všetkých ostatných rokoch sa pohyboval v priemere o 0,2 percentuálneho bodu.

"Tento prieskum nám len potvrdzuje, že dno sme už dosiahli a teraz sa pomaly od neho odrážame. Trend zvyšovania podielu domácich potravín na pultoch obchodov tu je, treba ho využiť a pracovať na komoditách, v ktorých máme najväčší potenciál", uviedol predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho.

Najvyšší podiel zastúpenia potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku vystavených na pulte obchodu bol zistený pri potravinárskych komoditách mlieko (69%), vajcia (67%), minerálne vody (61%), med (53%), víno (50%) a chlieb a pečivo (50%).

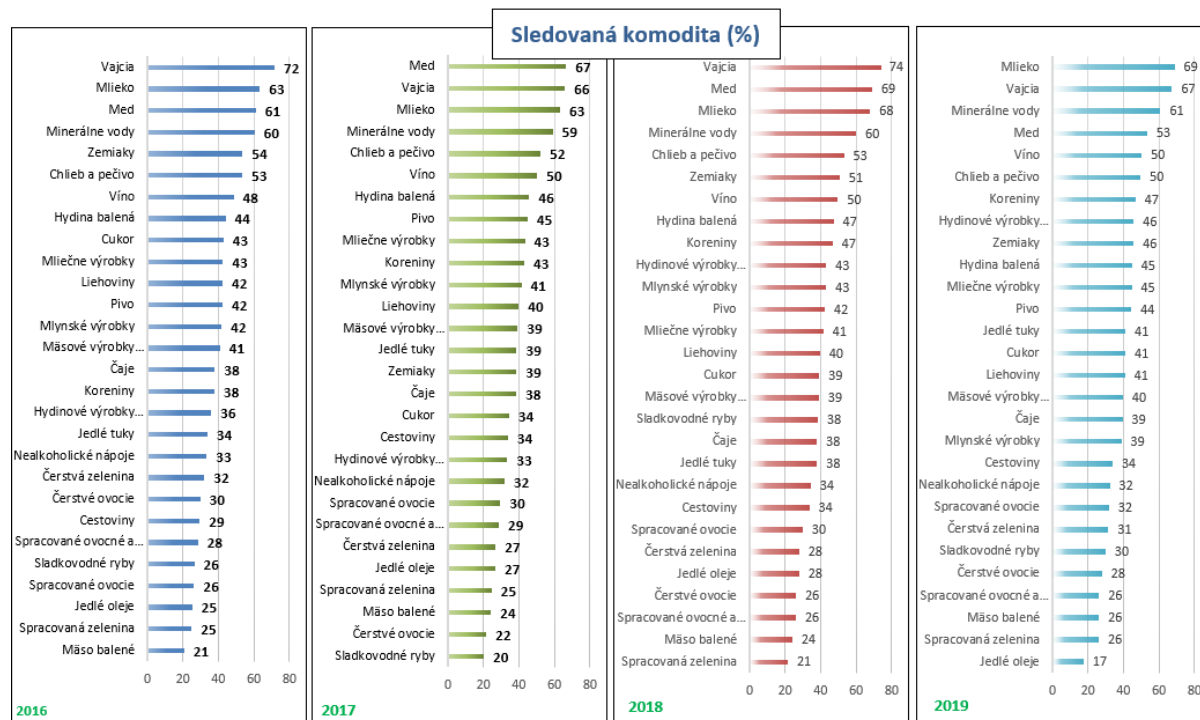
Naopak najmenší podiel zastúpenia potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku vystavených na pulte obchodu sme zistili pri balenom mäse (26%), spracovanej zelenine (26%) a jedlých olejoch (17%).

Vyhodnotenie prieskumu po obchodných reťazcoch

Najvyšší podiel slovenských potravín je zastúpený v obchodnej sieti domáceho reťazca Coop Jednota Slovensko (63 %). Najmenej slovenských potravín ponúka Lidl (19 %).

Vo všetkých sledovaných obchodných reťazcoch, okrem spoločnosti Tesco 41 % (- 1 p.b.), bol zaznamenaný vyrovnaný podiel alebo mierny nárast podielu zastúpenia potravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku vystavených na pulte obchodu v roku 2019. Skokanom roku 2019 je spoločnosť Kaufland kde došlo k nárastu na 41 % (+ 4 p.b.).

Porovnanie podielu zastúpenia agropotravinárskych výrobkov vyrobených na Slovensku podľa obchodných reťazcov v rokoch 2016 až 2019

Saldo zahraničného obchodu

Nárast dovozu finálnych výrobkov, ktorý vyplýva z nárastu salda zahraničného obchodu, sa samozrejme logicky odráža aj na zastúpení slovenských výrobkov na pulte obchodu.

V roku 2018 predstavovali tržby potravinárskeho priemyslu v SR 4,42 mld. €. Oproti roku 2015 došlo v roku 2018 k zásadnému zníženiu výroby potravín a nápojov o 0,735 mld. €. Na druhej strane výpadok produkcie nahradil dovoz potravinárskych výrobkov, ktorý oproti roku 2015 narástol o 1,216 mld. €.

Pozrite si aj videozostrih z tlačovej besedy

Saldo zahraničného obchodu bolo v roku 2018 pasívne a to v hodnote 1,648 mld. €. V medziročnom porovnaní sa zvýšilo o 19,3 %. Dovoz bol na úrovni 4,468 mld. € (v roku 2017 na úrovni 4,238 mld. €), vývoz sa znížil na 2,819 mld. € (v roku 2017 na úrovni 2,836 mld. €).

V roku 2019 negatívne saldo zahraničného obchodu narastá.

Podľa posledných predbežných štatistických údajov je saldo zahraničného obchodu s poľnohospodárskymi a potravinárskymi výrobkami v období január až október 2019 pasívne v objeme - 1 513,9 mil. eur. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2018 ide o zvýšenie záporného salda o 119,6 mil. eur. Najväčším dovozom potravín je Česká republika.

"Musíme si povedať, či sme schopní dodať z vlastných zdrojov mäso tak, ako požaduje náš spotrebiteľ. To isté sa týka aj zeleniny, ovocia. Najväčší príklad sú zemiaky. Slovensko bolo v minulosti krajinou, kde práve pestovanie zemiakov dominovalo. Dnes sme však klesli na 1/10 výroby zemiakov z minulých rokov. Je tu teda možné dodať zemiaky na pulty obchodov pre všetkých?"

Najskôr sa musí tento segment výraznejšie podporiť," doplnil podpredseda SPPK Marián Šolty.

Skutočne EKO zodpovedné správanie obchodu

Obchodné reťazce sa prezentujú ako pozitívne príklady pretavovania slov o eko-zodpovednosti na reálne činy. Niektoré obchodné reťazce propagujú napríklad „zelené predajne“ a ponúkajú spotrebiteľom nakupovanie v ekologickom prostredí: priestory sú vykurované pomocou rekuperácie, čiže takmer výlučne odpadovým teplom z chladiacich zariadení. Predajne ponúkajú priestor na separovanie odpadu rôzneho druhu. Obchody používajú 100 % recyklovateľné letáky...

Ak chcú ísť reťazce svojimi eko-aktivitami naozaj príkladom musia okrem eko-priestorov poskytnúť spotrebiteľom aj širšiu eko-ponuku potravín = zvýšiť ponuku domácich potravín.

ZVÝŠENIE PREDAJA LOKÁLNYCH POTRAVÍN = EKOLOGIZÁCIA PONUKY TOVARU V OBCHODNÝCH REŤAZCOCH

- Lokálna výroba a konzumácia potravín výrazne prispieva k zmierneniu dopadu klimatických zmien znížením uhlíkovej stopy.
- Lokálna výroba a predaj potravín so sebou prináša aj možnosti environmentálnych opatrení do balenia výrobkov - zavádzanie biologicky rozložiteľných obalov a 100 % recyklovateľných obalov.
- Lokálna výroba a konzumácia potravín prispieva k zníženiu neustále narastajúcej vzdialenosti medzi farmármi/spracovateľmi a spotrebiteľmi, čo má negatívny dopad na bezpečnosť potravín (anonymita výrobcov potravín a ich výrobkov).
- Lokálna výroba a konzumácia potravín prispieva k zachovaniu sezónnosti v konzumácii potravín. Konzumácia sezónnych potravín zaručuje čerstvé jedlo, ktoré obsahuje viac živín. Zároveň zaručuje znížovanie „potravínových míľ“.

"Pri ročnom importe 4,5 mld. eur sa na Slovensko dovezie 4 milióny ton potravinárskeho tovaru, čo predstavuje približne 700 kamiónov s potravinovým tovarom denne a tisícky najazdených kilometrov," ilustroval predseda Únie potravinárov Slovenska Stanislav Voskár.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora verí, že agropotravinársky sektor sa stane prioritou pre vládu, ktorá vzíde z februárových parlamentných volieb. Potrebujeme totiž naďalej zvyšovať štátnu pomoc, nastavovať systémové opatrenia pre celý agropotravinársky sektor s dôrazom aj na spracovateľský potravinársky priemysel.

Dokumenty na stiahnutie

- [Grafické porovnanie](#) (0.74 MB, PDF)